

Ore la Mogoșoaia

Ore la Mogoșoaia* constituie pentru Enrique Nogueras un tribut adus culturii și literaturii române. Un recunoscut entuziast al acestora, autorul reușește să capteze în cele XIV ore/zile atmosfera tulburătoare a unui trecut zbuciumat, iar volumul reprezintă o meditație pe de o parte asupra trecutului, iar pe de altă parte asupra perenității ființei umane.

Pornind de la versul bacovian „Viața se duce-n șir de cuvinte”, volumul lui Nogueras urmărește asemeni poetului român stări și clipe care aduc cu sine întrebări: „[...] fiecare oră/ Are numele ei și e o întrebare sau un răspuns pe care tu nu le știi”. Ciclicitatea nopților și a zilelor nu constituie altceva decât un prilej pentru o privire care merge dinspre interior spre exterior „Nepăsător, te plimbi peste pietriș, cu gândul/ La ușurătatea absurdă a lucrurilor”, „Nici nu se face bine de ziuă/ Și deja se aude murmurul așteptării înfrigorată/ A omului”. Aparenta lentoare a timpului îi oferă poetului prilejul de a „extrage” „clipe congelate” ale unui trecut care se conturează fragmentar din imaginație și realitate. Există o încercare de surprindere a destinului în plină desfășurare. Se încearcă (re)stabilirea unui echilibru și găsirea unui sens al existenței în raport cu lumea „Înainte de a-ți ridica privirea/ Năpustind-o fără milă către ape/ Cercetează reversul misterului său”. Relația care se stabilește între un sine care pare să dispară și un trecut care s-a pierdut în negura timpului constituie pedeapsa cea mai mare. Versurile seamănă cu niște solilocvii în miniatură, iar întrebările fără răspuns reprezintă zbuciumul omului care este conștient de efemeritatea sa „Încotro se vor risipi amintirile noastre/ Când privirea în oglindă va pune o întrebare/ Și nu va mai fi nimeni să primească răspuns?”. Se conturează ideea unei absențe pe care doar scrisul încearcă să o substituie sau cel puțin încearcă o immortalizare a clipei, „această nevoie a tastelor de a scrie încă din zori,/ De a insista, de a reproduce”.

Eul manifestă o obsesie pentru „Cuvintele (care) te urmăresc fără milă”, obsesie a poetului și omului care își pune întrebarea ce va rămâne în urma sa „Până unde atâta memorie nedreaptă/ Atâtea amintiri delăsătoare și inconstante?”. Nimic nu este sigur, totul se reduce la acea „harababură” identificată ca fiind „cuvântul potrivit și proscris”. Limbajul simplu, fără ornamente, asemeni omului pus față în față cu absența ajută la crearea unei atmosfere încărcate de toată greutatea unui destin care este supus timpului și derizoriului: „La ce bun să-i trezești pe toți cei care/ Nu mai au nici nume, nici contur?”. Tonalitatea melancolico-romantică având influențe religioase face apel

la o lungă tradiție căreia eul poetic îi aparține, dar de care în același timp se distanțează: „Ți-ai împreuna palmele-deja e seară –/ Închipuind ritualuri și rugi:/ Luceferi de cărămidă sau de argilă/ Își dezvăluie secretul nostalgic”. Deși zbuciumul sufletesc nu este ostentativ prezentat, el există și se transpune în imagini subtile asemeni fantasmelor care bântuie împrejurimile, ca dovadă a faptului că primejdia mereu pândește ființa, indiferent de ce natură este ea.

Fantasmelor trecutului revin în permanență „mânjind noaptea”, pline de „blesteme peste ecoul unor limbi moarte” și purtând cu sine „cine știe ce promisiuni” în „liniștea neconvingătoare”. Eul este sensibil față de trecutul tulburat de războaie al locului în care se află și știe că dincolo de frumusețea aparentă, violența a lăsat urme adânci: „Kilometri de sânge/ Pândesc din desișul parcului [...] Atrăgând atenția la fățarnica nevoie de moarte și de primăvară”. Ideea de ciclicitate este susținută de aceste ultime versuri, precum și de cea de-a paisprezecea oră în care eul constată că părăsirea locului va atrage după sine crearea unui „văl” de „Minciuni și adevăruri [...] Sub tei „care „șes răbdare/ Și alei cu pietriș”. Se descoperă prilejul unei reîntoarceri în care să se răspundă la întrebările rămase. Sugestiv, versul care încheie volumul este „Ai închis ușa și ești altul”.

Alcătuirea volumului în variantă bilingvă permite iubitorilor de limbă și literatură spaniolă să se bucure de o experiență completă. Deopotrivă cunoscătorii și necunoscătorii de limbă spaniolă vor aprecia traducerea excelentă a lui Marin Mălaicu-Hondrari, care prin intermediul așa numitei „experiențe spaniole” reușește să surprindă din interior calitatea textului original, dovedind o bună cunoaștere a limbii, nu numai la nivel formal, dar și la nivelul viziunii și al mentalității. Textul original va oferi cititorului oportunitatea de a se bucura de o anumită intensitate și greutate a trăirii pe care doar limba maternă a scriitorului le poate reliefa, dar și de jocul pe care autorul îl face prin intermediul acrostihului, dedicând poezii diferiților prieteni care l-au susținut în pasiunea sa pentru cultura și limba română.

Versul „Sunt eu, cel întunecat și viu și singur sub luna albă” se constituie ca idee centrală a întregii creații poetice a lui Nogueras. Discursul meditativ al poetului conștient de faptul că ființa nu este numai lumină, ci și întuneric va cuceri inimile cititorilor.

* Enrique Nogueras – *Ore la Mogoșoaia = Horas de Mogoșoaia*, Editura Charmides, 2013, ediție bilingvă, traducere de Marin Mălaicu-Hondrari.